

No más drets sense febre.
No más febre sense drets.
 Los drets individuals son imprescriptibles, legislables é inalienables. • Legislar la llibertat baia pretext de garantir-la, é cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí ahont comensa la llibertat ajena. Es licit, donchs, al individuo fer tot lo que no perjudiqui á un altre. • La resignació que predican las religions no es més que la fórmula del engany ab que s'preté perpetuar la injusticia social en lo mon. • Las religions son causes é aborrisos que viuen de la estada d'admetre capitalis en la terra, assegurant pagar creacuts totaresos al cel.

LA TRAMONTANA
 defensa 'ls principis liberals més avançats, sense atenuants de cap mena. • La TRAMONTANA es antireligiosa de totes las religions, porque totas son igualment dolentes y depressivas pera la dignitat y la inteligencia humanas. • La TRAMONTANA en politicos defensa sempre al més adelantat contra 'l més reaccionari, y sosté la necesidad d'una gran reforma social que transformi 'l modo de ser del productor, evuy supeditat al capitalismo. • La TRAMONTANA no está afiliada á cap partit, servint los intereses generale de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de sector.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Espanya, 1 pesseta trimestre.—Extranjer, 2
 Las suscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, 1, 1.ª: BARCELONA
 País pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 céntims. No s'admeten libranças especials de periódichs

PREUS DE VENTA
 Número solt, 5 céntims.—30 exemplars, 1 pen.
 Sort é llun puntualment cada divendres

GALERIA FÚNEBRE

Mort que menja vius

Mort que mata huelgas

Mort que 's congrega

Mort que fa maniobras

Morts de la politica

Mort que no vol enterrar-se

QÜESTIONS SOCIALS

VII ORGANISACIÓ ANARQUISTA

(Continuació)

V.—FRUIT DEL TREBALL; PROPRIETAT

En la escola comunista, sentat lo principi de que tot es de tots, no existeix lo fruit del treball com a propietat del qui l'ha produhit; mes ja es cosa diferent en la escola collectivista, que sentat lo principi de que s'ha de donar a cada un segons sas obras, passa a constituir la propietat de cada individu lo valor del treball que ha realitat ab son esforç individual. La manera de tenir aquesta propietat cada productor igual pot ser en lo signe de cambi de productes, moneda ó paper, com en compte corrent ó llibreta de credit entre l'individu y la colectivitat ó les colectivitats de productors. D'aquesta justa propietat individual cada individu pot ferne l' que vulga, inclús acapararla ó cedirla a qui tinga per convenient; lo que no pot fer ab aquestes valors es comprar bens de la naturalesa, lo que té de constituir sempre lo patrimoni comú ó colectiu de tota la societat, com la terra, mines, vies de comunicació y tots los instruments de treball que no puga aplicar a la producció un sol individu, aixís com tampoch se pot ab lo valor del treball d' un ó varios productors ferne empresaris del treball d'altres, perque sent així me de totas las escolas socialistas que la naturalesa ha de ser de tothom, ningú pot apropiarsela en benefici d' all y dany d' un altre.

Ab aixó y no poguent obtenir may ni somers d' inserir lo capital, sempre té de resultar que lo que poga acaparar un individu no será altre cosa que l' fruit del seu treball, que may arribará a constituir una riquesa de las que avuy determinan lo malestar social, tan per tindre assegurats lo dret a la vida com perque la diferencia d' apituts, ab iguals medis de desenvollop moral y material del individu, no pot may ser tal que puga crear milionaris ab costat de miserables.

VI.—SIGNO DE CAMBI DE PRODUCTES

Aquesta qüestió es sobradament clara pera entencen-la. Vinga quon y com vulga l' socialisme, son primer acte té de ser la liquidació social de la societat present, caducant totas las propietats individuals dels bens de la naturalesa y tots los valors del Estat y de las corporacions de credit é incautansse incontinenti de tots los metalls que constituheien avuy ó constituheien llavors lo signe de cambi de productes conegut ab lo nom de moneda, de quina no quedará més remey que servi se en los primers moments en tant se organiza de nou la producció sota la base del socialisme, ó sia de la associació universal.

Luego l' signo de cambi poden ser bonos de treball, pot ser moneda, paper, llibretas de compte corrent, en fi, tot lo que sembli be a la societat que s' hi trobi.

VII.—CALAMITATS PÚBLICAS; SOLIDARITAT

Se impugna ab bon peu lo collectivisme dient que, per exemple, en las productes agrícoles, es impossible una tasació de treball ni aproximada, perque molt sovint pot succehir que quan los fruits están a punt de recullir ve una calamitat pública en forma de sequia, pedregada ó plujia, y malmetant las collitas deixa al agricultor d' algunas comarcas sense l' fruit de son esforç, mentras en altres la collita haurá sigut abundantíssima.

Pera salvar tal contratemps está l' principi de la solidaritat inherent al de la associació universal. Pel sol fet de ser productor associat, se té assegurat, per la associació de tots, lo valor del treball fet, encor que l' producte resulti destruhit, no sent aquesta destrucció obra de la voluntat y del esforç de la persona. Sense la solidaritat universal en tot los casos de calamitats públicas, aixís de la classe que vulgan, fora irrisori l' socialisme. Una epidemia, una inundació, un incendi, una sequia, un naufragi, etc., es, en considerat lo dany que causa

com causat a la associació universal de productors, y per aquesta solidaritat ni gú reb lo dany exclusivament en son producte ja que hagi sigut algun cop impossible d' evitar en la persona, que sempre tindran garantiat son dret a la vida mentres alieno.

VIII.—SERVEYS PÚBLICS; IMPOST

Es indubtable que la societat, per més anàrquicament que se la consideri organizada, té obligacions a cumplir respecte al individu, y per lo tant, per la lí y de reciprocitat y erque no hi ha dret sense deber ni hi ha deber sense dret, també l' individu ha de tindre obligacions que cumplir respecte a la societat, perque si aquesta, per la forma del principi de la solidaritat, l' auxilia quan ell sofreix una calamitat, també ell té d' acudir al auxilli deis altres quan los altres lo sofrescen. Y aixís mateix passa respecte a certs treballs que casí no hi ha més remey que considerarlos com serveys públics, com la higiene pública, per exemple. No volém sentar aquí l'impost, perque res determina l' pro ni l' contra respecte al principi anarquista, si la ensenyansa la té de donar la societat, y las comunicacions també, y aixís mateix garantint la vida del nen y del vell y del inútil; totos aquests son tendencias comunistas, pero també aplicables al collectivisme, y que igual poden r. alisar se d' una que d' altra manera. En efecte, mo ts d' aquests serveys públics, com los de comunicacions, igual poden fer se per llibres associacions de productors de comunicacions, que procuraran igualment tasser se son treball per la unitat d' esforç generalment acceptada y cobrarlo del consumidor, com poden fer se per associacions de productors de comunicacions remunerats de fondos comunals ó collectius y donant sos serveys gratuïts ó pagats per anar al fondo comú. Lo cert es que haventhi serveys, y per lo tant gassos públics, també té d' haverhi ingressos, ó un equivalent a ellis. Com se poden obtenir aquestos ingressos en una societat sense govern? Molt senzill: Tot p' cada un, al percebir lo fruit de sob treball, deixa un tant per cent pera las atencions públicas y tota mena de serveys que no pogan ser del domini particular, y pera la practica de la solidaritat. Se 'n dirá que de aquesta manera ja té altra vegada creat un Estat ab un oritaxisme y tot, perque restará la autoritat exercida en més ó en menos pels encarregats d' aquests serveys públics y de la administració de la intere-so comunals. En primer lloch, lo que resultarà de lo que encara té de venir ninau pot dirho, puig ress hi d' autoritarisme es indubtable que n quedarian los principis de tota societat anarquica, resabís que s'ala la practica y la gradual perfecció del sistema podrian anar correntint; y en segon lloch, no sent los creadors d' aquests serveys y d' aquests fondos altre cosa que obrers de la Administració pública, ó millor dit, productors del nom d' administrar sas funcions autoritariis estori sempre a zero respecte a las personas y a ben poca cosa respecte a las coses per ell administradas, ja que tractante de nombram nix fets per col·lectivists, sempre que stas tindrian lo dret de renovació, revocació, crítica y censura de sos administradors.

IX.—COMUNICACIONS; RELACIONS

Igual que deis serv. y públics dintre las poblacions, pot dir se de las comunicacions y relacions d' uns pobles ab altres, puig no hi ha més diferencia sino que uns son serveys públics interio's, per prestarse en l' interior de las poblacions, y 'ls altres serveys públics esterioris, per prestarse fora de las poblacions ó pera comunicarse unas ab altres. No repetim, donchs, lo que ja tenim dit.

X.—SUSTITUCIÓ DELS ORGANISMES AUTORITARIIS

Al menos expert en materias socialistas no s' escaparà que la immensa majoria de las institucions que sostenen la societat d' avuy tenen de desaparere del tot ab lo plantejament del anarquisme sens d' iter ni rastre, y per consegüent sens exist. en res ni per res substituïdas. Nobles, clero, exercit, bancs, tribunals, aduanas, administracions de renas del Estat, de contribucions, registres de propietat, lleys, decrets, direccions, etc.; tot aquest engorrot y complicat organisme de la actual societat tindria de desaparere sense res que l' susturís. En cambi la ensenyansa tindria de veures notablement ampliada, com veurém lue-

go, aixís com també tots los serveys de la higiene pública en l' interior de las poblacions y 'ls rams de serveys públics y comunicacions en correus, telégrafos y telefonos, carrils, cañereras, alumbrat, etc., etc.

Nosaltres creyem que tant per aquestes atencions públicas com per la practica de la solidaritat, precisiarian, quan menos al començar lo plantejament del anarquisme, unas comissions de Administració y serveys públics, que venint a ser com una especie de substitució, que 'n podriam dir, dels actuals ajuntaments, foron los encarregats y responsables de la cosa pública. De nombrament de las colectivitats de productors, d' vant d' aquestes serian sempre responsables de son càrrech de productors de la Administració pública, sens cap atribució autoritaria. Ells aniran també 'ls encarregats de comunicarse ab los demés pobles, ja posante d' acord pel cambi de productes y armoniant la producció ab las necessitats del consum, ja per la practica de la solidaritat, ja per tot los problemes de las comunicacions y bonas relacions de tots los pobles, sens distinció de color, creencia ni nacionalitat, que haguesen acceptat lo constituir se baix la base de la associació universal.

Y ja está explicada quina es la substitució de tots los organismes autoritariis per un sol organisme anarquic, que podria dir se Comissió ó Secció de Administració pública, atencions local ó general si estessin separadas tals atribucions en dos organismes, ó de abds calificacions a la vegada si estessin centralizadas en un tot sol.

(Acabaré aquest article en lo número próxim.)

Roda 20 Octubre 1890.

Amich Director: Victima de las persecucions vaporosas policicas, me trobo en aquest país en busca de treball. Jo estava cregut que en aquesta terra, ahort ja feia tant anys varen saber expulsar als anarquistas, que estaven molt nets de distall; pero he pensat de diferent modo desde ahir a los 10 del dia, quan veig sentir que el fondo cop de botons de 'l' Inca Blanc, respia tot un coro de històricas de liana lo fondo blanc.

Que viva Maria
Que viva el Rosario
Que viva Santo Domingo
Y el pobre Explotado.

Ja, al sentir tot aixó, voreig preguntar quin sent era, a lo qual varen contestarme, que a feya lo recibiment a don Purich grassos extremenys, que no sabien de quina generació eran, pero que portaven la distra Pascual-creu, per tot lo seu cos.

Al mateix temps vaig preguntar també qui eran aquella mena de homes-mercaders que havien sortit a rebre la fetosa toada, contestantme que 'l' deyan Ajuntament, y que havien sigut, y duhen que son encara, lliterals y il·lustradors. Argumento jo y alguns altres, que totos aquets papers que semblen bonos per imprimirhi El Obrero, son fan per estar be ab l' organya animas del poble per las proximas eleccions.

Fins al vespere no vaig poder enterarme de res més, sino, que los treballadors varen fer huelga en la fabrica Salou, perque lo seu burgués, ab poch anys los ha rebeixit a la ma d' obra d' un lu per ton.

Los donds multi-probleu obligan a sos treballadors a deixar lo treball a las 6 del vespre perque vagin a sentir los discursos de la mitica toada, pero dienthos, que havien de recuperar en las horas de menjar la que perdian a la nit, pero ab aixó s' equivoca, y que s' capellaria, que l' dia que 'ls obrers d' aquest poblet sabran llevar ab lo clero-que ablla burguesia, lo clero que desparaxin totos los setbars, per sempre jermis donchs.

Tinch de fer constar que la toada de extremenys no varen pagar dret d' entrada y que ni menes los burros van registrar lo carro-mato que 'ls arrebato.

Segun lo curs de la mitica toada, el vespre va haverhi meeting (en de contraband), pero ab aixó ja hi tenen tant cuyado com los vaporesos. Els contras, mitasentants gaudien en lo qual varen tocar los tonos, que quí asseste a la comedia, anirà al cel per mar.

Luego va haverhi una solemne profesa, en la qual s' hi havia que assevan a quatre grapes, distingintse sobre manera, los del Centre Recreatiu (enca Alegre) que no sé perque li varen canviar lo nom. El Centre, mitasentants gaudien en lo qual varen tocar los tonos, que quí asseste a la comedia, anirà al cel per mar.

Luego va haverhi una solemne profesa, en la qual s' hi havia que assevan a quatre grapes, distingintse sobre manera, los del Centre Recreatiu (enca Alegre) que no sé perque li varen canviar lo nom. El Centre, mitasentants gaudien en lo qual varen tocar los tonos, que quí asseste a la comedia, anirà al cel per mar.

Molleres 27 Octubre 1890.

Endemont Director: Ja 'n ha toca ppa los misionistas. Ara d'itment s' anarquicacion criden que los llustrats fonsa socia d' una despolit nova que la poch que 'n han collida en las plantos del Esperit Sant ab lo otol de Fielato ó Postalat. Advertint que 'ls socis s' admeten sense pagar cap classe de cuota; y lo nece-

panas las liebras del camp de batalla y divertit à quatre desocupats que no sabien en que millor perdre'l temps que contemplant l'aire marcial de nostras tropas y la táctica guerrera de generals que saben subvertir.

La broma haurà costat à la nació molts mils duros y als pobres sorjes molts enfermetats. nfi Y s' a un altra.

Diu lo telégrafo en son tan lacònic com expressiu llenguatge:

«El rey Guillermo de Holanda continúa empujando. Los síntomas de locura que presenta son evidentes.»

Ara aneu al darrera al poble que li toca la felicitat de ser regnat per un boig.

Exceciencias del sistema monàrquich hereditari.

Entre dos aristòcratas de la sanch blava hi ha pendent à Madrid un lance d' honor.

Lo motiu ha estat una disputa suscitada en las carreras de caballs.

Abans los nobles llytavayen per son Dru y per sa dama; avuy se barallen per los toros y los caballs.

Està vist que nostres aristòcratas degeneren en quadrúpedos.

A Madrid alguns burgesos han tractat de fundar també una Caixa dels morts ab lo nom de Union Obrera, tenint per objecte oposarse à las reivindicacions revolucionarias que patrocinan los treballadors, armonisar lo capital y'l treball y que s' aixequin grans edificis à compte del Estat donant las obras per contracta als directores de tan portentosa associació burgesa-lanuda-dormilega.

Lo diumenje antepassat celebrà sa primera reunió pública pera fer propaganda aquesta nova caixa dels morts, que ha obtingut à Madrid los mateixos resultats que per tot arreu: divertir à la classe obrera.

Lo company Cánovas y altres socialistas de la mateixa llista pagaren los gastos, assistint una numerosa concurrencia de més de tres dotzenas y mitja d' obrers, sens contar los empleats del ministeri de Foment, que hi anaren espontaneamente... per ordre de son jefe, uns quants gomosos pretendents al paper de D. Joan de Robres, y alguns queridas de personatjes que volien veure que'l vis de cinch de la classe obrera.

¡Vòltal! Ara mateix ja s' vol lasejar més lo socialisme que'l vi de cinch del Ninot.

Afortunadament, los que gasten del primer som bons mosquits.

Y concloem totas las trampes tabernari-burgesas.

A un tal Pere Codina, que ns fa pedido de TRAMONTANA y envia fondos, tenim que dirli, per si aquest avís arriba à son coneixement, que fassí'l favor de dirnos lo poble shont viu y donarnos sa direcció, que no es cosa d' endevinar lo punt shont tenim d' enviar lo que demans.

Lo desitj de periòdich dels emessins-cuotas contina baixant veri, encostat per las ventadas que li dediquem; y no sobent qué contestar à nostras acusacions patas y peladas y à nostres càrrecs concrets y determinats, apala à lo de sempre: à son gastat y etern recurs de no donarse may per entès en lo que li diuh n, y dirli à son contrincant imbèdic, tonto, bestia y altres agudezas per l' estil, que no proban més que fins shont arriba'l talent, la bona fe y la decencia del qui ho escriu.

Començant à càurelli la careta per las estradas que nosaltres li donem, la setmana passada li el escupà à El Obrero la confessió de que se alegrava de la cobardissima agressió de alguns dels representants de las Tres Clases de Vapor organizen y pagaren contra'l director de La TRAMONTANA ab ajuda de la policia y servintols de refugi (com probarem en son dia) la mateixa casa del govern civil de la provincia. Es natural que El Obrero s' alegri de sa propia obra, per més que li ha donat un resultat tant al revés de lo que esperavan los agressors, que si poguessin desferia estém ben segurs de que ho farien desseguida. ¡Com no, si ella es vostre proçat més deshoorós y la que os va fent perdre als que pagan cuotas pera mantenirvos! y com encat que respecte à honra os tinga sense cuidada, perquè qui no'n té ni no'n gasta, en cambi os posa com gos rabós lo que minvia continuentment las cuotas ab que encara os manteniu

y que vagi per terra y resti vilment enllotada aquella influencia que haviava pogut fer creure al governador Antuñex que teniau en la classe obrera, y que'l 1.º de Mag lo demostrà que era zero à pesar de tots vostres esforços pera que, al menos en aparència, resolés lo contrari. ¡Per això, per això os raca tant lo recort de la miserabile agressió en nostras columnas! Y ja n' hi ha prou per avuy; ara ja havém lograt feros parlar, y tot anirà sortint.

Esperém la resposta de El Obrero à lo que diguerem la setmana passada, pera portar los agressors als tribunals ó treure'ls à la vergonya pública, segons desitjím, probant de pas sa connivencia ab la policia y ab algú de las oficinas del govern civil pera cometre aquell delict.

Y podém continuar dihentli tonto, imbèdic, tanoca y bestia al Director de La TRAMONTANA.

¡En mal bosch anareu à fer llenya, infelissos!

A UN MORT

Tranquila y seguitada celavera que un murtir del treball foren en vida, y porque fou ta sort tan malehida la mort no va donar cap quimera:

La seva sort aneja en gran manera, puig que shont sola impura la mentida y está la societat tan embrotada no hi viu à que't persona justiciera.

Dins ta tomba ficat res se fa mella: la teva pau no s' veu per torbada: no t' explota ningú n' t' atropella.

Dihis y fella en en ta morada.

Quant més que ta sofria per mala estrella la humanitat que viu y es explotada!

J. Saus.

Dijous de la setmana passada, al moment que anavan à sortir los congress-gats del si-nodo-nals fil per donar li à la comedia, se trobaven à la pissieta de Can Felip Neri dos tramontanayres que volian tafanejar la funció trega, y que al toparse ab tanta gentada en aquell redubit espay, exclamà un d' ella diriginte à son company:

—Anemsen, noy, aném: no vull rebre empenes per veure quatre escarbats bolés.

Acabarho de dir y sentirse per darrera una empena que per poch lo fan anar d' oros, tot fou hu. Se gira'l jove y s' troba ab tres negres ab cara de ganya de llus passat, que dihentli tots mens de catoliqueries li sixecavan la mà amenassentlo.

—Qui'm toqui'l rebentó; digué un dels joves parlant poch y be.

Los negres llavors abeixaren lo bras ab prudencia y buacaren alguns de la pudó, que naturalment y à pesar de que tot allí n' estava ple, no'n trobaren cap fins que ls joves emigueren ja à honesta distancia.

Y aixís s' acabà'l saynete, que podia haver sigut tragedia per la amenassa dels negres, si no es l' abundancia de policia ab que sempre s' tenen d' acompanyar aquests actes... en probe de la simpatia que inspiran al poble.

Lo rector de Vilafranca, assistent al sínodo diocesà, tan bon punt retornà à sa rectoria se li declarà'l còlera, anant luego à sopar ab Deu.

Suposant piadosament que'l sant varó no visità altres llocs que la catedral, à cal bisbe, lo seminari, etc., results que aquets punts son focos d' infecció.

Llegeixo, retello y enganzo: Grenoble.—El tribunal de la Drôme ha condemnat per infanticidio al cura José Peillard, que estrangulà à una criatura recien nascida enstrançada llongo en un jardí immediat à la iglesia parroquial. Qualsevol s' hi jugaria tres dotzenas de soldes, una grossa de teulas y cinch carretadas de mitras, que aquest pare capellà també era pare cap allí y cap à tot arreu shont podia.

A pesar de que ja comensa'l fret, à Madrid sembla que ls ensoatants van encarta molt calents, per lo que s' desprén de las següents catoliqueries:

Ha sigut expulsat un capellà del pis que ocupava en la Ronda de Atocha, n.º 5, pels escàndols que armava ab sa majordona y un nevrot. Prop de la iglesia de Sant Francesch un pre-

bere anà à bofetada neta ab una seva ex-majordona que li reclamava ls quartos promesos per certs particulars serveys que després se quedaren en música celestial (no ls serveys, sine ls diners).

Armat d' una feya de molt poch piadosas proporcions, un reverent se presentà en una porteria del carrer de Sant Vicens à fer l' amor à una mossa, dihentli que si no s' accedia à sas proposicions li obris de pet lo camí dret y seguir per anar al cel, salvantse pel miracle de acudir varios vehins que feren posar los peus à rotlló al desvergonyit clerical-ruch.

¡No hi ha qui repartixi la bola clerical ó corri ab lo llas y'l carretó piados pels carrers de la capital de la monarquia!

Aviat surtirán d' Espanya 250 freres caputxins exportats cap à las Carolinas.

¡No hi ha altres medis de civilisar als habitants d' aquella regió?

¡O es que s' vol mantenirlos en perpetua ignorancia pera que la bandera espanyola hi cubreixi sempre esclaus y no ampari may los drets de ciutadans lliures?

¡Aixó sí que es una vergonya pera Espanyal!

Lo prebrey Joan Navassey, rector del seminari de Montpeller, ha sigut engarjolat à Cete per haver afanat plumas y tinters en unas paradas de la fira.

Lo que pot l' hàbit... de viure à esquena dels altres.

EPITAFIS

Desota d' aquella llona cubert de fanch y de llot, un paperot brut reposa... El Obrero... Fujo al trot... ¡quina olor més fastigosa!

Un document dorm aquí que una obrera de poch magi van dar al govern liberal. Aquí l' van deixar enterrat y aixís resultà que quedat lo gran problema social.

Jauben aquí uns vaporoços, hidòcrits vevidors, que explicant treballadors viatjaren molta anya joyosos. Los treballadors al fi se canasren d' atiparlos; per farsanta varen deixarlos y ells del digut van morir.

Pauet Scriverius.

GENEOLÒGICH

X
TRAM
ora
ora
D.
I

PIVILLO

SOLUCIONS

À LAS CATEGORIAS DEL NÚMERO PASSAT

TECNICA-CLOGICA.—Merritas Campos. L'ONGOROS NUMEROS.—Tortosa, Terró. Toros. Raso. Tsa. Os. R.

Vo «La Anarquía» Reciu de la Obediencia, à Barcelona

PRÓXIM À SORTIR

Almanach de La Tramontana per l' any 1891

CALENDARI SOCIALISTA

Una verdaders sorpresa preparém à nostres lectors ab la publicació d' aquest Almanach, que no valdrà més que UN REAL, com de costum.

Podén ja enar fent sos pedidos los corresponents, advertint à tots que'l que no avisi en contra se li remetrerà lo mateix número d' exemplars que'l que prengui setmanalment del periòdich.